

Nr 311

Av herr **Wahrendorff m. fl.**, *angående beskattningen av testamentslott till fosterbarn m. fl.*

(Lika lydande med motion nr 254 i Första kammaren)

Den svenska arvsbeskattningen är så utformad att skattens andel av arvs- eller testamentslotten är beroende av arvtagarens släktskap med den avlidne samt till viss del av det ändamål, för vilket testamentslott är avsedd. Den s. k. arvsskattetariffen är i anledning härav indelad i fyra olika klasser. För arvs- eller testamentslott till make, barn, styvbarn samt avkomling till barn eller styvbarn erlägges skatt enligt klass I, som är den lägsta skatteklassen. För arvs- eller testamentslott som tillkommer fader, moder, syster, broder eller avkomling eller make till syskon erlägges skatt enligt klass II, vilken även gäller för styvföräldrar och styvsyskon samt för den, vilken såsom anställd tillhört den avlidnes husfolk i minst 10 år. För testamentslott till kyrka, landsting, kommun eller annan menighet, stiftelse med huvudsakligt syfte att främja landets näringsliv eller politiska, kulturella, religiösa m. fl. allmännyttiga ändamål, registrerad understödsförening m. fl. utgår skatt enligt klass III. Testamentslott till stiftelse med syfte att främja rikets försvar, ungdomsvård och ungdomsfostran, vård av behövande, sjuka och lytta eller vetenskaplig undervisning och forskning är i allmänhet undantagna från arvsskatt. I övriga fall utgår skatt för arvs- eller testamentslott enligt skatteklass IV, som är den högsta skatteklassen.

Såsom framgår av ovanstående beskattas testamentslott till fosterbarn enligt den högsta skatteklassen. Riktigheten i en så hård beskattning av sådana testamentslotter måste enligt vår mening ifrågasättas. Förhållandet mellan fosterföräldrar och fosterbarn är ofta jämförbart med förhållandet mellan föräldrar och bröstarvingar eller adoptivbarn. Adoptivbarn har numera såväl arvsrättsligt som iskatterättsligt avseende i fråga om arvs- eller testamentslott medgivits samma ställning i förhållande till adoptivföräldrarna som bröstarvingar i förhållande till sina föräldrar. Det framstår därför som omotiverat att bibehålla den nu gällande stora skillnaden mellan fosterbarn och adoptivbarn i arvsbeskattningen.

Vissa skäl torde kunna anföras för att fosterbarn även i arvsrättsligt avseende ges en bättre ställning än de nu har. Förhållandena beträffande fosterbarn är emellertid så skiftande att en sådan reform stöter på stora svårigheter. Därtill har fosterföräldrar möjlighet att själva avgöra fosterbarns rätt till arv genom upprättande av testamente. I arvsrättsligt avseende får därför den nuvarande ordningen anses förhållandevis tillfredsställande.

Då emellertid ett testamente till fosterbarns förmån får anses vara ett uttryck för att ett sådant förhållande rätt mellan den avlidne och foster-

barnet som är jämförbart med förhållandet mellan adoptivföräldrar och adoptivbarn resp. föräldrar och bröstavingar är den nuvarande skatterättsliga utformningen otillfredsställande. Det kan nämnas att skatten för en arvs- eller testamentslott om 10 000 kronor som tillfaller barn eller adoptivbarn utgör 210 kronor. För arvslott om 20 000 kronor utgör arvsskatten 590 kronor. Motsvarande skattebelopp för testamentslott som tillfaller fosterbarn är så höga som 2 500 resp. 6 500 kronor. Härtill kommer att arvs- eller testamentslott till bröstavinge eller adoptivbarn är helt fri från arvsskatt intill ett belopp som motsvaras av 2 000 kronor för varje år som vid arvlåtarens frånfälle återstår till barnet uppnått 21 års ålder.

Enligt vår mening bör beskattningen av testamentslott som tillfaller fosterbarn utformas på ett sätt som är jämförligt med beskattningen av testamentslott till trotjänare. I arvsskatteförordningen stadgas att testamentslott som tillkommer någon, vilken såsom anställd tillhört den avlidnes husfolk under minst 10 år, skall beskattas enligt klass II. Då förhållandena beträffande fosterbarn i åtskilliga avseenden får anses jämförbara med förhållandena beträffande trotjänare bör testamentslott till fosterbarn likaledes beskattas enligt klass II. Med hänsyn till att fosterbarn kan ha uppnått endast ringa ålder vid fosterfaderns eller fostermoderns frånfälle bör dock en annan tidsbestämning införas än för trotjänare. Enligt vår mening bör det kunna föreskrivas att testamentslott till fosterbarn, vars vårdnad helt eller huvudsakligen handhåfts av fosterföräldrarna under barnets halva levnadstid eller lägst tre år, skall beskattas enligt skatteklass II. Härigenom skulle arvsskatten på en testamentslott om 10 000 resp. 20 000 kronor till fosterbarn komma att utgöra 690 resp. 2 040 kronor. I likhet med vad som gäller för bröstavinge och adoptivbarn bör därjämte ett belopp intill vad som motsvaras av 2 000 kronor för varje år som vid arvlåtarens frånfälle återstår till arvtagaren uppnått 21 års ålder vara helt fritt från arvsskatt.

De förhållanden och relationer mellan fosterföräldrar och fosterbarn, som enligt vår mening motiverar en ändring i arvsbeskattning av testamentslott till fosterbarn, gäller ofta också fostersyskon emellan. I konsekvens härmed bör testamentslott till fosterbroder eller fostersyster i skatteavseende behandlas på samma sätt som testamentslott till fosterbarn. Vi förordar således att testamentslott till såväl fosterbarn som fostersyskon beskattas enligt arvsskattetariffens klass II.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om prövning och förslag rörande sådan ändring i arvsskatteförordningen att testamentslott till fosterbarn, fosterbror eller fostersyster i enlighet med i motionen anförda riktlinjer kommer att beskattas enligt arvsskattetariffens klass II i stället för nu gällande klass IV.

Stockholm den 24 januari 1963

Harry Wahrendorff

Fridolf Jansson

Rune Gustavsson

i Benestad

i Alvesta